

Poëzieproject 'De Maas'

Poetry slam

ALGEMEEN

De komende week ga je jezelf onderdompelen in de wereld van de poetry slam. Dat ga je doen aan de hand van een paar opdrachten met als centrale thema de Maas.

Voor deze opdrachten mag je per twee werken, maar het is niet verplicht.

OPDRACHTEN

Opdracht 1: associëren

Stap 1: opwarming

Ga naar buiten en begeef je richting de Maas. Het is de bedoeling dat je op een bankje of aan de oever van de rivier gaat zitten. Hoe dan ook moet de Maas zichtbaar zijn.

Neem allebei een blad papier. Sluit je ogen en draai je gezicht in de richting van de Maas. Doe je ogen terug open en schrijf het eerste woord dat je ziet op het blad. Zie je bijvoorbeeld water, dan schrijf je het woord 'water' op.

Jij en je partner hebben nu allebei een woord opgeschreven. Normaal gezien zijn dat twee verschillende woorden. Indien niet, neemt een van jullie twee een ander woord.

Je geeft je blad nu aan je partner. Je gaat jezelf nu opwarmen door te associëren. Bekijk het woord dat je partner heeft opgeschreven. Je gaat nu het eerste woord opschrijven dat in je opkomt met als beginletter een letter van het woord dat al op het blad staat. Bij 'water' zou je bijvoorbeeld kunnen denken aan 'wind', 'afstand', 'treurig', 'eend' en 'rand'.

Stap 2: een eerste strofe

Er staan nu een aantal woorden op je blad. Je maakt nu twee of meer zinnen waarin alle woorden die op het blad staan verwerkt worden. Je mag hiervoor terug samenwerken.

Uit het voorbeeld bij stap 1 zou dit een eerste strofe kunnen zijn:

De wind dreef de eend naar de rand

Treurig zorgde de natuur voor afstand

Stap 3: een tweede strofe

Zoals bij stap 1 ga je opnieuw je ogen sluiten. Deze keer draai je je gezicht weg van de Maas. Wanneer je je ogen opent mag de rivier **niet** zichtbaar zijn.

Je schrijft nu evenveel woorden op als het aantal letters van het woord bij stap 1. In het geval van 'water' noteer je dus 5 woorden. Je ziet bijvoorbeeld 'de straat', 'bomen', 'gras', 'huizen' en 'een auto'.

In een volgende strofe gebruik je die nieuwe woorden. Bijvoorbeeld:

De bomen en het gras werden bedreigd

De straat liet de auto haar werk doen

En de huizen zoefden voorbij

Stap 4: een nieuw gedicht

Uit de zinnen die je in stap 2 en 3 hebt opgeschreven, kies je samen de leukste, mooiste, meest verrassende uit. De gekozen zin wordt als eerste vers van een nieuw gedicht opgeschreven.

Voor je een nieuw gedicht maakt, verzin je eerst een pakkend, onverwacht, spannend,... einde. Die zin schrijf je onderaan je blad.

In dit geval zou dat volgend resultaat kunnen geven:

Openingszin: *Treurig zorgde de natuur voor afstand*
Afsluiter: *Ik gaf de wind een hand*

Je vult nu met de woorden, zinnen en stukken uit de voorgaande stappen het gedicht op met nog een aantal zinnen. Het is de bedoeling dat je een nieuw gedicht maakt. Neem dus niet alle zinnen volledig over, maar doe nog een aanpassing of toevoeging waar nodig.

Zo kom je bijvoorbeeld op volgend gedicht:

Treurig zorgde de natuur voor afstand
Dreigend dreef de wind de eend naar de rand
Het gras en de bomen waren in gevaar
De huizen zoefden voorbij
Ik verliet de straat en liet de auto haar werk doen
Ik gaf de wind een hand

Verzin nog een passende titel en je bent klaar om je gedicht voor te dragen!

Stap 5: voordracht

Je bent nu klaar om je gedicht voor te dragen. Neem een camera of je smartphone erbij en maak een video waarin je je werk op een expressieve manier voordraagt. Doe dit op de plaats waar je je associaties hebt uitgevoerd. Zo neem je je klasgenoten mee in het verhaal.

Denk voor je begint na over je articulatie, intonatie, volume, tempo en pauzes¹. Probeer het gedicht al eens voor te dragen zonder camera. Op die manier geraak je gewend aan het lezen van je gedicht.

¹ Meer informatie over expressief voordragen vind je [hier](#).

Opdracht 2: actualiteit

Stap 1: opwarming

Voor deze stap moet je met minstens 4 zijn. Vorm dus een team met (minstens) een ander koppel, of zoek nog (minstens) 4 andere klasgenoten die zelfstandig werken.

Deze stap heeft als doel de spontane taalgevoeligheid wekken. Je gaat per 4 (of meer) in een kring staan. Iedereen zegt om de beurt een woord met betrekking tot een bepaald thema, bijvoorbeeld 'café' (bier, wijn, bar, kassa, ober, muziek,...). Na een eerste ronde drijf je het tempo een beetje op. Na drie ronden wisselen de woorden elkaar razendsnel af. Hierna kies je een ander thema. Iedereen zegt het woord op een ander volume: sommigen roepen luid, anderen fluisteren, nog iemand anders schreeuwt het uit,... Tot slot kies je een derde thema en loopt iedereen lukraak door elkaar, terwijl je de woorden opnoemt met wisselend volume. Ook hier drijf je het tempo langzaam maar zeker de hoogte in.

Stap 2: gedicht vanuit een actueel beeld

Voor deze stap ga je alleen of met je oorspronkelijke partner terug verder.

In de bijlagen van dit document vind je een aantal krantenartikels over de Maas terug. Bekijk deze artikels en hun bijbehorende afbeeldingen aandachtig. Kies het artikel dat je het meest aanspreekt of raakt. Uiteraard kan je ook zelf op zoek gaan naar een artikel dat te maken heeft met de Maas.

Neem een blad papier en schrijf naast of onder elkaar (minstens twintig) woorden die voor jou verband houden met het beeld van het artikel. Je moet de context van de afbeelding niet behouden. Zolang je maar vertrekt vanuit het oorspronkelijke beeld. Zorg er voor dat je voldoende varieert op vlak van woordsoorten. Schrijf dus niet alleen bijvoeglijke naamwoorden op, maar geef ook werkwoorden en zelfstandige naamwoorden. Als basis kan je je zintuiglijke waarnemingen noteren: wat zie, voel, hoor, ruik en proef bij deze afbeelding?

Met deze reeks woorden ga je een gedicht schrijven. Gebruik je fantasie en verzin een nieuwe context bij de afbeelding. Beschrijf dus niet enkel wat je ziet, maar ook alles wat daarbuiten zou kunnen gebeuren. Zie je bijvoorbeeld op je beeld een voetganger? Wat doet die persoon daar? Waar gaat hij/zij naar toe?

Om je niet volledig aan je lot over te laten vind je hieronder een structuur die je **kan** gebruiken om je gedicht te schrijven. Je mag de volgorde veranderen of de structuur loslaten als je zelf een andere structuur verkiest.

1^e regel: een zin uit het krantenartikel dat verbonden is met het beeld;

2^e regel: waar zijn we? Beschrijving van de ruimte;

3^e regel: wie of wat zien we? Beschrijving van de persoon, het voorwerp of het ding dat de aandacht trekt;

4^e regel: wat zien we? Een zin gevormd met de woorden die je opgeschreven hebt bij het beeld;

5^e regel: vrij in te vullen;

6^e regel: vrij in te vullen;

7^e regel: vrij in te vullen;

8^e regel: herhaling van regel 1, waarbij een woord is veranderd.

Stap 3: voordracht

Je gedicht is nu klaar om voorgedragen te worden. Alle leerlingen nemen hun gedicht en bijbehorend beeld mee naar de klas. De beelden worden centraal verzameld.

Elk groepje brengt zijn/haar gedicht op een expressieve manier voor de klas. Na de voordracht mag de rest van de klas proberen te achterhalen welk beeld er bij het gedicht hoort.

Denk voor je begint na over je articulatie, intonatie, volume, tempo en pauzes². Probeer het gedicht al eens voor te dragen zonder camera. Op die manier geraak je gewend aan het lezen van je gedicht.

² Meer informatie over expressief voordragen vind je [hier](#).